

Rozhovor s Mons. Jánom Kubošom: „Dnešná doba nám vďaka pandémie pomáha uvedomiť si, že človek nie je Pán Boh.“

1. júla 2020 ✚ Cirkev ✚ Rozhovory

Nový spišský pomocný biskup, Mons. Ján Kuboš, nás poctil vo svojom nabitom programe rozhovorom. „Každý veriaci v Krista má právo, ba až povinnosť vyjadriť svoju mienku pastierom Cirkvi, keď ide o dobro Cirkvi. Má to však urobiť s náležitou úctou.“

Spišský biskup Mons. Štefan Sečka so svojim novým pomocným biskupom – Jánom Kubošom,
TASR

Pochádzate z Oravy, zo silne religiózneho kraja, ktorý dal Slovensku množstvo vynikajúcich kňazov. Aké sú vaše spomienky na detstvo a vtedajší náboženský život a ako vnímate náboženský život na Orave dnes?

Na detstvo mám krásne spomienky. Prežil som ho v rodine, kde bola atmosféra viery a lásky. Po prvom sv. prijímaní som začal miništrovať. So svojimi bratmi a bratrancami sme hrávali futbal, v zime na ulici hokej s loptičkou. Priority boli jasné: na prvom mieste vzťah k Pánu Bohu vyjadrený spoločnou modlitbou v rodine, a tiež službou pri oltári i doma. Potom učenie a napokon zábava či šport. V rodine z matkinej strany sme mali tri rehoľné sestry, z ktorých žije ešte jedna. Najstaršia – sr. Justína sa dožila 96 rokov aj napriek tomu, že bola v 50-ych rokoch minulého storočia po nespravodlivom odsúdení za vlastizradu väznená 7 rokov. Možno práve v mojom detstve sa formoval akýsi zmysel pre spravodlivosť, pravdu, a tiež dobrotu, ktorú vnášala do našich vzťahov aj sestra Justína, aj rehoľné sestry Peregrína a Verissima, s ktorými sme každý rok prežili počas prázdnin asi tri týždne. Náboženský život na Orave – ako aj v iných oblastiach Slovenska – je dnes ovplyvnený nesprávnym pohľadom na slobodu. A tak aj na Orave nájdeme dnes vo väčšej miere než v minulosti pohľad na Cirkev ako na organizáciu, v ktorej sa pokrstený vníma ako zákazník, ktorý si niečo objedná a zaplatí, a preto by mu Cirkev mala vyjsť v ústrety. Inými slovami: trochu sa vytráca zmysel pre posvätno, pre mystérium, pre tajomstvo.

Patríte ku generácii kňazov, ktorí boli vysvätení ešte pred Novembrom 1989. Vo vašom prípade to bolo veľmi tesné, keďže ste nastúpili na svoju prvú „kaplátku“ 1. 7. 1989. Aké boli vaše skúsenosti s komunistickou nomenklatúrou a ako ste prežívali zmenu režimu?

Krátko po mojom nastúpení na kaplánske miesto v Podolínci som bol skladať sľub vernosti republike – vtedy Československej socialistickej republike – na Okresnom národnom výbore v Starej Ľubovni. Nejakým spôsobom som bol uchránený od štátnej bezpečnosti aj v čase mojich štúdií, aj v čase po vysviacke na kňaza. Zmenu režimu som s nadšením prežíval na základnej vojenskej službe v Janoviciach nad Úhlavou (ČR) ako vojak bez hodnosti – to bolo v tej dobe pre kňazov – vojakov samozrejmosťou. Mal som možnosť okúsiť zmenu postoja niektorých vojakov z povolania, pre ktorých som bol prvé mesiace nebezpečným živlom, a po zmene už po mne chceli, aby som bol pre vojakov nejakým kultúrno-osvetovým pracovníkom. Po deviatich mesiacoch od nástupu som už bol z vojenčiny doma – k dispozícii diecéznemu biskupovi Františkovi Tondrovi.

Nastupujete na biskupský stolec v dobe, ktorú mnohí označujú ako krízovú. Je podľa Vás krízovou a ak áno tak v čom spočíva podstata tejto krízy?

Veľa sa v ostatných rokoch hovorí o kríze autority, o tom, že nemáme osobnosti ani v politickom, ani v kresťanskom či duchovnom živote. Našťastie v tomto neplatí, že osobnosťou musí byť jedine nejaká mediálne známa osoba. Veď máme skúsenosť, že ak sa masmédiá rozhodnú niekoho vytiahnuť do výšav mediálneho sveta, vôbec tam nemusí pobudnúť roky, či desaťročia, a čoskoro zhasne. Veriaci človek si uvedomuje – podobne ako apoštol sv. Pavol – že z Božej milosti je tým, čím je. A dnešná doba nám vďaka pandémie pomáha uvedomiť si, že človek nie je Pán Boh. Že sme Božie stvorenie, odkázaní na lásku Boha, bez ktorej sa stráca zmysel života.

Zo západnej Európy sa k veriaciim často dostávajú správy popisujúce liberalizáciu Cirkvi. Morálka a život viery dostávajú často rozmer, aký by bol ešte pred 30 rokmi na Slovensku nemysliteľný. Aký je Váš názor na liberálne trendy v Cirkvi a aký postoj by mali podľa Vás k týmto trendom zaujať veriaci laici?

Suvisiaci článok

Rozhovor s Mons. Stolarikom: „Musíme poznať svoju vieru a musíme ju viesť aj zdôvodniť.“

Veľa ľudí počúva výzvy k poslušnosti, a mnohokrát aj od pastierov, ktorým samotným chýbala poslušnosť voči nadriadeným. Kde sú podľa Vás hranice poslušnosti laika voči pastierovi?

Každý veriaci v Krista má právo, ba až povinnosť vyjadriť svoju mienku pastierom Cirkvi, keď ide o dobro Cirkvi. Má to však urobiť s náležitou úctou. Samotná hranica poslušnosti je stanovená morálnym zlom, ktoré – ak sa vymáha – tak vtedy treba neposlúchnuť, hoci by ho nariaďovala aj nejaká autorita, či už svetská, alebo cirkevná.

Mons. Ján Kuboš – donedávna farár v Kežmarku, dnes pomocný biskup, TASR

Vaším oborom je aj cirkevné právo. Pôsobili ste ako sudca Cirkevného súdu Spišského biskupstva, čiže do vašej kompetencie patria aj otázky sviatosti manželstva. Aký je podľa Vás stav katolíckych manželstiev na Slovensku?

Tí, čo vstupujú do manželstva vo vedomí, že ich sviatostné manželstvo je na prvom mieste oslavou Boha, že sú obrazom toho tajomstva, ktorého skutočnosťou je láskyplný vzťah Kristus – Cirkev, takí manželia sú naozaj vďační za vyznačenie byť účastní na stvoriteľskom diele pri podávaní života, a samozrejme vďační za dar lásky, ktorú si vzájomným sebadarovaním preukazujú a vnášajú do rodiny. Hoci takýchto katolíckych manželstiev na Slovensku nie je až tak veľa, svojím príkladom môžu ovplyvniť množstvo iných.

Čoraz častejšie je počuť výzvy, aby Cirkev uvoľnila prísnu disciplínu ohľadom rozvodov a uzatvárania nových manželských zväzkov. Aký je Váš názor na tieto výzvy?

Je presne taký, aká je náuka katolíckej Cirkvi. Platne uzavreté a dokonané manželstvo zostane aj po rozvode civilného súdu platne uzavreté. Teda viac energie by sme mali vynaložiť na tie okolnosti, ktoré napomôžu vytvoriť harmonické spoločenstvo na celý život. Za také okolnosti považujem napr: zodpovednú výchovu k obetavej láske; výchovu vo viere; výchovu k schopnosti odpúšťať, byť trpezlivým a láskavým... To je oveľa hodnotnejšia výbava do manželstva, než len sexuálna výchova.

Spišská diecéza má stáročnú tradíciu, krásne architektonické pamiatky a množstvo významných osobností. Ktorú historickú udalosť, pamiatku a osobnosť považujete za obzvlášť významnú a zaujímavú?

Popri vzniku spišského biskupstva v r. 1776 za veľmi významnú považujem udalosť menovania a vysviacky spišského diecézneho biskupa Jána Vojtaššáka v r. 1921. V osobitnej úcte mám Katedrálly chrám sv. Martina v Spišskej Kapitule, ale aj dve gotické baziliky minor v našej diecéze: Bazilika minor sv. Jakuba v Levoči a Bazilika minor sv. Kríža v Kežmarku. Spomedzi osobností okrem biskupa Jána Vojtaššáka považujem za významné osobnosti aj Dr. Jozefa Tomanóczyho, a pápežských prelátov, trpiteľov pre vieru, Viktora Trstenského a Štefana Košťala.

Rozhovor s Mons.

Jednou z tém, ktoré rozprúdili živú diskusiu medzi katolíkmami na Slovensku, bola téma prijímania Božieho Tela na ruku. Aký je Váš postoj k tejto praxi?

Viliamom Judákom:

„Bolí ma predajnosť

charakteru, apatia, moc pe?azí...“
Mojou snahou je obrátiť väčšiu pozornosť na čisté srdce (bez ťažkého hriechu) a na dobrý úmysel pri sv. prijímaní. Lebo ako môže byť prijímanie na ruku niekým vnímané ako menej úctivé kvôli hriešnosti ruky, prípadne pre jej väčšiu „zašpinenosť“, celkom také isté argumenty môžu platiť aj o jazyku. Samozrejme, pri prijímaní do úst je o niečo menšia pravdepodobnosť zneuctenia Najsvätejšej sviatosti. I ja preferujem podávanie sv. prijímania do úst.

Kto je Váš obľúbený svätý?

Všetci svätí Jánovia, na začiatku ktorých je sv. Ján Krstiteľ, ale potom aj sv. Ján apoštol a evanjelista, sv. Ján Zlatoústý, sv. Ján z Boha, sv. Ján Mária Vianney, a mnohí ďalší, spomedzi ktorých má osobitné miesto sv. Dominik a sv. František Saleský.

Ďakujeme srdečne za rozhovor! Otázky kládli Mário Vadás a Branislav Michalka.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/rozhovor-s-mons-janom-kubosom-dnesna-doba-nam-vdaka-pandemii-pomaha-uvedomit-si-ze-clovek-nie-je-pan-boh/>